

THE MILITANT

Εβδομαδιαία σοσιαλιστική εφημερίδα που εκδίδεται στη Νέα Υόρκη στην υπεράσπιση των συμφερόντων των εργαζομένων.

Vol.85/No.29

26 Ιούλη 2021

Ο εργαζόμενος λαός της Κούβας εξεγέρθηκε, πραγματοποίησε μια σοσιαλιστική επανάσταση

του Ρόι Λάντερσεν

OSVALDO SALAS. Ο Τσε Γκεβάρα στο Πρώτο Συνέδριο Νεολαίας Λατινικής Αμερικής στην Αβάνα το 1960. Η κουβανική επανάσταση, είπε, ήταν “μαρξιστική” και “ανακάλυψε, με τις δικές της μεθόδους, τον δρόμο που είχε υποδείξει ο Μαρξ”.

“Αυτό που οι ιμπεριαλιστές δεν μπορούν να μας συγχωρέσουν”, είπε ο Φιντέλ Κάστρο στον κουβανικό λαό σε συγκέντρωση στην Αβάνα στις 16 Απρίλη 1961, την παραμονή της απόπειρας εισβολής της Ουάσιγκτον στην Πλάγια Χιρόν, “είναι ότι κάναμε μια σοσιαλιστική επανάσταση κάτω ακριβώς από τη μύτη τους, κάτω από τη μύτη των Ηνωμένων Πολιτειών”. Περιέγραφε αυτό που κατάφεραν οι εργάτες και οι αγρότες της Κούβας με την πραγματοποίηση και την εδραίωση της επανάστασής τους με την καθοδήγηση της μαρξιστικής ηγεσίας του Κινήματος 26 Ιούλη.

Ο Κάστρο, ο Τσε Γκεβάρα και οι άλλοι ηγέτες του Κινήματος 26 Ιούλη καθοδήγησαν τον εργαζόμενο λαό πάρουν μέτρα που περιορίζαν όλο και πιο πολύ και τελικά εξάλειψαν την καπιταλιστική εκμετάλλευση και τις καπιταλιστικές ιδιοκτησιακές σχέσεις. Ταυτόχρονα έλαβαν μέτρα για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων και την εξάλειψη της καταπίεσης των γυναικών.

Η επανάσταση βράθυσε μέσα από την “παρέμβαση” των εργαζομένων [κατάληψη μονάδων παραγωγής] και την στήριξη που αυτοί παρείχαν στην κυβέρνηση όταν αναλάμβανε τον έλεγχο της ιδιοκτησίας των ιμπεριαλιστών και των ντόπιων καπιταλιστών· την εθνικοποίηση της γης που έδωσε τη δυνατότητα στους χωρικούς να αναλάβουν οι ίδιοι την καλλιέργεια των χωραφιών· τη μαζική εκστρατεία αλφαριθμητισμού που μεταμόρφωσε και τους μαθητές -όποιας ηλικίας- και τους δασκάλους· και τις λαϊκές πολιτοφυλακές και τις επαναστατικές ένοπλες δυνάμεις που οδήγησαν στην ήττα την επέμβαση των οργανωμένων από τις ΗΠΑ μισθοφόρων στην Πλάγια Χιρόν.

Οι εργαζόμενοι της Κούβας μετασχηματίζονταν και οι ίδιοι, καθώς αναγνώρισαν τον σοσιαλιστικό χαρακτήρα των επιτευγμάτων τους και τον μαρξιστικό χαρακτήρα της ηγεσίας τους. Μέσα από αυτές τις μαζικές προλεταριακές κινητοποιήσεις, πραγματοποίησαν την πρώτη -και μέχρι στιγμής τη μόνη- σοσιαλιστική επανάσταση στην αμερικανική ήπειρο.

Η ασυμβίβαστη δήλωση του Κάστρο τον Απρίλη του 1961 απλά περιέγραφε αυτό που ο εργαζόμενος λαός της Κούβας είχε πραγματοποιήσει. Αλλά ο Μπλας Ρόκα, γενικός γραμματέας του Λαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος, του επί πολλά χρόνια σταλινικού κόμματος εκεί, πάλεψε για μια διαφορετική προοπτική.

Ο Ρόκα λέει ότι η επανάσταση δεν είναι σοσιαλιστική

Ο Ρόκα εξηγούσε σε μια αναφορά του τον Αύγουστο του 1960 στην Εθνική Συνέλευση του κόμματός του ότι η Κουβανική Επανάσταση δεν ήταν -και δεν έπρεπε να είναι- σοσιαλιστική. Ένα άρθρο που βασιζόταν πάνω σε αυτή την αναφορά δημοσιεύτηκε στο τεύχος του Οκτώβρη 1960 του *Political Affairs*, του περιοδικού του Κομμουνιστικού Κόμματος των ΗΠΑ.

Ο Ρόκα ισχυριζόταν ότι η Κουβανική Επανάσταση θα μπορούσε να είναι μόνο “αντι-ιμπεριαλιστική και αντιφεουδαρχική”, δηλαδή, “αστικοδημοκρατική”, και ότι οι ταξικές δυνάμεις που την πραγματοποιούν ήταν “οι εργάτες, οι αγρότες, οι μεσαίες τάξεις των πόλεων και η εθνική αστική τάξη”. Το Λαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα και άλλα σταλινικά κόμματα, από την Κίνα μέχρι την Ισπανία, επί πολλά χρόνια υποστήριζαν ότι ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί μια σοσιαλιστική επανάσταση στις οικονομικά καθυστερημένες χώρες. Υπότασαν τον επαναστατικό αγώνα στις ανάγκες των αντεπαναστατών σταλινικών κυρίαρχων στη Μόσχα, οι οποίοι αναζητούσαν μια “ειρηνική συνύπαρξη” με την Ουάσιγκτον.

Ο Ρόκα έλεγε ότι ο κομμουνισμός “αν εξεταστεί από τη σωστή σκοπιά συνιστά ένα σώμα με αρχές και μια πρακτική που έχουν έναν οικουμενικό χαρακτήρα”. Καθολικά αποδεκτές αρχές που η Κουβανική Επανάσταση “δεν εφαρμόζει”.

Ο Ρόκα, ίσως χωρίς να το καταλάβει, δηλώνοντας αυτή τη θέση επαναλάμβανε αυτά που υποστήριζε το 1847 ο Καρλ Χάινζεν, Γερμανός μικροαστός σοσιαλιστής. Ο Καρλ Μαρξ και ο Φρίντριχ Ένγκελς απέρριψαν κατηγορηματικά την άποψη του Χάινζεν ότι ο κομμουνισμός απλά είναι ένα “δόγμα”.

Ο “Χερ Χάινζεν κάνει ένα μεγάλο λάθος”, έγραφε ο Ένγκελς. “Ο κομμουνισμός δεν είναι ένα δόγμα αλλά ένα κίνημα. Η αφητηρία του δεν είναι οι αρχές αλλά τα γεγονότα”.

Αυτή η κεντρική έννοια αποτελεί τον πυρήνα του *Κομμουνιστικού Μανιφέστου*, το οποίο ο Μαρξ και ο Ένγκελς ολοκλήρωσαν μετά από το ιδρυτικό συνέδριο της Κομμουνιστικής Ένωσης στο Λονδίνο

εκείνη τη χρονιά, την πρώτη σύγχρονη επαναστατική οργάνωση εργαζομένων.

“Τα θεωρητικά συμπεράσματα των κομμουνιστών δε στηρίζονται καθόλου σε ιδέες, σε αρχές, που εφευρέθηκαν ή ανακαλύφθηκαν από τούτον η εκείνον τον αναμορφωτή του κόσμου”, έγραφαν. Εκφράζουν “πραγματικές σχέσεις που πηγάζουν από την υπάρχουσα ταξική πάλη, από την ιστορική κίνηση που συντελείται μπρος στα μάτια μας”.

Ο Γκεβάρα εξηγεί την Κουβανική Επανάσταση

Ο Τσε Γκεβάρα απάντησε απερίφραστα στον Μπλας Ρόκα. Στο βιβλίο *Η Κούβα και η επερχόμενη αμερικανική επανάσταση*, ο Τζακ Μπαρνς, ο οποίος σήμερα είναι εθνικός γραμματέας του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος στις ΗΠΑ, περιγράφει πώς πήγε στην Κούβα στα μέσα του 1960 για να μάθει για την επανάσταση και να συμβάλει στην προώθησή της. Ο ίδιος, όπως και άλλοι νέοι άνθρωποι από τις ΗΠΑ και από άλλες χώρες της αμερικανικής ηπείρου, “ξοδέψαμε πολλές ώρες εκεί με αντιπαραθέσεις μεταξύ μας πάνω στα πολιτικά και θεωρητικά ζητήματα” που είχε θέσει η “εξελισσόμενη διαμάχη στην οποία συμμετείχαμε και αναλογιζόμασταν σε βάθος τα προβλήματα που είχε εξετάσει ο Τσε Γκεβάρα” στο Πρώτο Συνέδριο Νεολαίας Λατινικής Αμερικής στην Αβάνα στις 28 Ιούλη.

Ο Γκεβάρα έθεσε το ερώτημα που βρισκόταν στο επίκεντρο της αντιπαραθέσης: “Είναι αυτή μια κομμουνιστική επανάσταση;”. Εν συντομία, απέρριψε τα ψέματα και τις διαστρεβλώσεις που διέδιδε η Ουάσιγκτον και τον αντικομμουνισμό των αστικά σκεπτόμενων δεξιών μεταξύ των δυνάμεων που συμπαρατάχθηκαν κατά του δικτάτορα Φουλχένσιο Μπατίστα.

Ο Γκεβάρα εξήγησε ότι, “Εάν αυτή η επανάσταση είναι μαρξιστική -και ακούστε καλά που λέω 'μαρξιστική'- είναι γιατί ανακάλυψε, με τις δικές της μεθόδους, τον δρόμο που υπέδειξε ο Μαρξ”. Και πρόσθεσε, “Η Κουβανική Επανάσταση προχώρησε μπροστά, χωρίς να νοιάζεται για ετικέτες, και χωρίς να κοιτά τι λένε οι άλλοι γι' αυτήν. Προχώρησε διερευνώντας συστηματικά τι θέλει ο κουβανικός λαός από αυτήν”.

Το Σοσιαλιστικό Εργατικό Κόμμα στήριξε την επαναστατική προοπτική που προώθησαν ο Τσε και ο Φιντέλ Κάστρο, είπε η Μέρι-Άλις Γουότερς σε ένα φόρουμ στο Σικάγο στις 24 Απρίλη. “Συμμετείχαμε σε αυτή την αντιπαραθεση, υπερασπίζοντας την Κουβανική Επανάσταση και τα επιτεύγματά της”.

Το καθήκον των κομμουνιστών είναι η ανύψωση της εργατικής τάξης στη θέση μιας τάξης που τίθεται επικεφαλής της πάλης για την κατάκτηση της πολιτικής εξουσίας. Αυτό ακριβώς κατάφεραν με μαρξιστική ηγεσία τα επαναστατικά στελέχη στον Αντάρτικο Στρατό και στο Κίνημα 26 Ιούλη.

Η Κουβανική Επανάσταση συνέβαλε στην ανανέωση σε παγκόσμιο επίπεδο της προοπτικής μιας σοσιαλιστικής επανάστασης, του προλεταριακού διεθνισμού και μιας μαρξιστικής επαναστατικής ηγεσίας της εργατικής τάξης. Ενθάρρυνε μια νέα γενιά επαναστατών που αφιέρωσαν τη ζωή τους στην πραγματοποίηση του παραδείγματός της.

Όταν ο Μπαρνς ρώτησε επαναστάτες μαχητές στην Κούβα αν θα έπρεπε να μείνει στην Κούβα και να παλέψει στο πλευρό τους ή να επιστρέψει στις ΗΠΑ, αυτοί του είπαν να γυρίσει πίσω και να στρατευτεί σε οποιοδήποτε κόμμα βρει που προετοιμαζόταν να κάνει αυτό που οι ίδιοι είχαν κάνει στην Κούβα. Ο Μπαρνς επέστρεψε και έγινε μέλος του Σοσιαλιστικού Εργατικού Κόμματος ώστε να

συμβάλει στην καθοδήγηση του αγώνα προκειμένου η εργατική τάξη να αναλάβει την πολιτική εξουσία και να πραγματοποιήσει σε αυτή τη χώρα μια σοσιαλιστική επανάσταση.